their hands at the forehead अयम्…अवलोकयति स…अञ्जलिसनाथमौलिभिः … परमभागवतसूरिभिराबध्यमानसेवानुवृत्तिम् …अनिमेषपतिम् YātrāPra. 3. 199(8)

अञ्जलिसंपुट (añjali-sampuṭa) *m.* cavity of the folded palms निशितमायुधमञ्जलिसंपुटः … । ननु भवज्जयसाधनमाहवे…द्विषाम् HarVi. 45.21; मन्त्राक्षतान्…आदाय भूमिपतिरञ्जलिसंपुटेन Raghunā. 4.70; Rāgh. 13. 69.

अञ्जलिसंबद्ध (añjali-sambaddha) *adj.* joined together into a cavity of joined palms (तस्य) हरिः … अञ्जलिसंबद्धं गृहीत्वाशु करद्वयम् SkandP. v(1). 3. 37.

अञ्जलिस्थ (añjali-stha) *adj.* contained in the folded hands समर्पयामि स्फुटमञ्जलिस्थं विकासिजातीकुसुमोत्करं ते TripuMāPūSt.(S'ań.) 101; ParaS. 4.42; अञ्जलिस्थाम्भसा सेकादायुर्लक्ष्मीं च विन्दति IśānS'iPa. i. 37.43; अञ्जलिस्थानि पुष्पाणि वासयन्ति करद्वयम् SubhāRaK. 37.20; SūktiMu. 6.4; S'ārṅgaPa. 199; KṛṣṇaKa. 2.47.

अञ्जलिस्थाना (añjali-sthānā) *adj.* (*f.*) shaped like folded hands अञ्जलिकाञ्जलिस्थाना AṣṭāSaṁ. i. 170. 9 (1. 34)

अञ्जलिस्नान (añjali-snāna) *n.* bath with handfuls (of water) (भर्तरि मृते) तूष्णीं भौमजले नित्यमञ्जलिस्नानमुत्तमम् (कुर्याच्चैवंविधं तपः) MahāBhā. xiii. App. 15 (4669+)

अञ्जलिहस्तबन्ध (añjalihasta-bandha) *adj.* bearing the position of closely joined palms ऊचे वेत्री…अञ्जलिहस्तबन्धः DvyāśraKā. 6. 16.

अञ्जलिहोम (añjali-homa) *m.* offering with (substance contained in) the folded palms किं देवताप्रसादादिप्रार्थनायामिव हस्तसंयोगमात्रमञ्जलिहोमे S'āstrDī. 92. 9 (*on* i. 4. 20)

अञ्जली (añjalī) *f.* **i** joined palms (as a container) जलम् … पपुः सर्वे स्वचुलकैरञ्जलीभिश्च केचन GaṇeP. ii. 91.6 (in reverence) श्रीकुम्भः … । विरचय्याञ्जलीबन्धं स्तुतवान् MalliC. 5.324; **ii** a measure sufficient to fill hollow of joined palms अञ्जली कुडवे विद्यादञ्जलिः करसंपुटे ViśvaPra. 160.136.

अञ्जलीक (añjalī-ka) *m.* **1** one of the types of Vaiṣṇava devotees चतुर्भिरञ्जलीकैस्तु ततो वायव्यगोचरे (एकायनीयशाखोत्थमन्त्रान् … । पाठयेत्) JayāS. 20.267 = PāraS. 12.313; **2** a species of lizard हालाहलोऽजं (? लोऽञ्ज)लीकः प्रोक्तः AbhidhāMañ. 147. 11.

अञ्जलीकारिका (añjalī-kārikā) *f.* a kind of statue [nt.] cf. अञ्जलिकारिका.

अञ्जलीकूल (añjalī-kūla) *n.* name of a place धूम … अञ्जलीकूल JaineVyā. 190. 6 (*on* iii. 2. 105)

अञ्जलीकृत (añjalī-kṛta) *adj.* made into a cavity of the palms सप्ताश्वत्थस्य पर्णानि हस्तयोरञ्जलीकृतयोर्न्यसेत् Mitā. 205.9 (*on* 2.103); VyavaNi. 160. 6.

अञ्जलीकृत्य (añjalī-kṛtya) *ger.* having turned into a hollow of the palms प्रभुरप्यञ्जलीकृत्य पाणिपात्रमधारयत् TriṣaS'aPuC. i. 3.292.

अञ्जलीपुट (añjalī-puṭa) *m.* cavity of the folded hands कुम्भः … । अञ्जलीपुटसंस्थानः SamarāSū. 63. 11.

अञ्जलीभूत (añjalī-bhūta) *adj.* which has turned into a cavity of the palms (हस्तयोः) अञ्जलीभूतयोरश्वत्थस्य सप्त पत्राणि न्यसेत् Aparā. 705. 6 (*on* 2. 103)

अञ्जलीयक (añjalīya-ka) *m.* one of the types of Vaiṣṇava devotees अञ्जलीयकविप्राय यद्दत्तं विधिपूर्वकम् JayāS. 21. 87; cf. अञ्जलीक.

अञ्जल्यर्ध (añjaly-ardha) *n.* half the measure of *añjli* श्लेष्मण ओजसस्तावदेवाञ्जल्यर्धमेव … रेतसोऽप्यञ्जल्यर्धमेव Aparā. 985. 15 (*on* 3. 107); VīraMi. 862. 9 (*on* 3. 107); अञ्जल्यर्धमितं पयः पिबेत् VīraMi.(Saṁskāra.) 293. 25.

अञ्जल्यादिहस्त (añjalyādi-hasta) *m.* *añjali* and other positions of hands देवतागुरुनृपादयो यदा निर्दिश्यन्ते तदा ललाटक्षेत्रचारिभिः अञ्जल्यादिहस्तैः AbhinBhā. ii. 67.4 (*on* 9.172) cf. **अञ्जलिहस्त.**

अञ्जल्यावृत्ति (añjaly-āvṛtti) *f.* repetition of the offering (of the contents) of folded hands अञ्जल्यावृत्त्या प्रत्यञ्जलि त्यागबोधकमन्त्रावृत्तिः VīraMi. (Āhnika.) 345. 2.

अञ्जल्युदक (añjaly-udaka) *n.* water contained in the cavity of hands folded कुर्वतो जलतर्पणम् । तस्याञ्जल्युदके मत्स्यः स्वल्प एकोऽभ्यपद्यत AgniP. 2. 5.

[1]**अञ्जस्** (áñj-as) *n.* [DEBRU. p. 228] ointment, mixture स्वर्जेषे भरं आप्रस्य वक्मन्युषर्बुधः स्वस्मिन्नञ्जसि क्राणस्य स्वस्मिन्नञ्जसि ṚV. i. 132.2; अञ्जैदग्निः … प्राञ्जोभिर्हिन्वानः MaiS. iv. 13.4; KāṭhS. 16.21; KhilaSūkta. v. 7(2). 1; TaiBr. III. vi. 5. 1.

[2]**अञ्जस्** (áñj-as) *n.* **1** proper form, fitness, propriety अञ्जसार्यो माल्यः शक्वरीः प्रारौत्सीत् … एतद्वा एतासामञ्जः … य आभिः क्षिप्रं प्रस्तुत्य क्षिप्रमुद्गायति PañcBr. xiii. 4. 11; अथ ह स्म सुदक्षिणः क्षैमियेदेव यज्ञस्याञ्जो यत्सुविदितं तद्ध स्मैव पृच्छति JaimiUBr. iii. 7.4; **2** name of a Sāman अथाञ्जः पदनिधनं राथन्तरम् JaimiBr. 3.209; अञ्जश्च वैरूपम् ĀrṣeBr. vi(1). 1. 1 = MaśaKa. 1. 4. 11–13; श्रायन्तीयवरुणसामद्वैगताञ्जसां दश LāṭyāS'S. vi. 12.7; vi. 12. 10; **3** velocity, speed [APTE]; **4** strength [APTE]

अञ्जस् (áñj-as) *adv.* **i** quickly, instantly वाश्राइव धेनवः स्यन्दमाना अञ्जः समुद्रमव जग्मुरापः ṚV. i. 32.2; i. 190.2; AV. ii. 5.6; (P.) xiii. 6.2; MaiS. iv. 14.13; TaiBr. ii. v. 4.2; अनेन सर्वदुर्गाणि यूयमञ्जस्तरिष्यथ BhāgP. x. 8.16 = x. 26.19; तदङ्गसङ्गप्रमुदाकुलेन्द्रियाः…कुचपट्टिकां वा । नाञ्जः प्रतिव्योढुमलं व्रजस्त्रियः BhāgP. x. 33.18; x. 80.33; AdhyāRā. vii. 9.67; CaitaCa. 103.10 (4); **ii** duly, rightly, properly पुत्रस्ते भविता भद्रे इन्द्रहा…संवत्सरं व्रतमिदं यद्यञ्जो धारयिष्यसि BhāgP. vi. 18.45; vi. 18.55; AnuVyā. 14B. 3 (*on* 1. 4)

अञ्जस् (áñj-as) (Gr.) the word *añjas* स्फिगपूतवीणाञ्जोऽध्वकुक्षिसीरनामनाम च P. vi. 2.187 (Nyās. अञ्जू इत्येतस्माद् असुन् । तेनाञ्ज आद्युदात्तः); अञ्जस उपसंख्यानम् Vār. 1 *on* vi. 3.3; JaineVyā. iv. 3.122 (301.24); CāndraVyā. v. 2.5; S'ākaṭāVyā. ii. 2.4; SiddhaHe. iii. 2. 12.

अञ्जस (añjasa) *adj.* [DEBRU. p. 137] proper, fit, straightforward न हि विविधविग्रहतामन्तरा बहुत्वमणुपरिमाणस्य तस्याञ्जसमवकल्पेत GoviBh. 319.13 (*on* iv. 4.11); सर्वकलाविद्याविदोऽञ्जसः(? सान्) । सुविनीतान् प्रकुर्वीत … नृपः सुतान् S'ukraNī. 2.23; AbhidhāCin. 375; ParaNā. 1719; S'abdaRa. (Su.) 3. 24.

अञ्जसा (áñjasā) *adv.* [DEBRU. p. 230; MAYR. 1. 24; 545; 3. 625; P. calls it *avyaya*; given in the *svarādigaṇa* GaṇPā. 254. 125 P. i. 1. 37; GaṇRa. 1. 15 (36)] **1A** rightly, correctly, truly, in a proper way, without a mistake, certainly, clearly, really, in fact, fittingly सं पूषन् विदुषा नय यो अञ्जसानुशासति ṚV. vi. 54.1; vi. 16.3; पथेव यन्तावनुशासता रजोऽञ्जसा शासता रजः ṚV. i. 139.4; गायत्री सुवर्गं लोकमञ्जसा वेद TaiS. V. ii. 3.5; शंयुर्ह वै बार्हस्पत्योऽञ्जसा यज्ञस्य संस्थां विदांचकार S'atBr. I. ix. 1.24; न वै मनुष्यः स्वर्गं लोकमञ्जसा वेद S'atBr. XIII. ii. 3.1; XIII. v. 3.6; XIV. vii. 2.18; यदैतमनुपश्यत्यात्मानं देवमञ्जसा BṛĀraU. iv. 4.15; एतदात्मवतां वृत्तमेष धर्मः सनातनः ।… तत्कर्तास्म्यहमञ्जसा MahāBhā. iii. 30.50; तस्मात् सत्यं तु वक्तव्यं जानता सत्यमञ्जसा MahāBhā. ii. 61.68; एषोऽपि हि महाभागः पितुर्वचसि तिष्ठति । अत एव न शक्ताः स्मो व्यावर्तयितुमञ्जसा Rāmā. ii. 103.21; यथाश्रुतं यथादृष्टं सर्वमेवाञ्जसा वद ManuSm. 8.101 (ManvaMu. तत्त्वतः but ManvaVi. शीघ्रम्; SmṛtiCan. अञ्जसा शुद्धेन हृदयेन); विप्र हे शठ । पलायनच्छलान्यञ्जसा RaghuVa. 19.31; साक्षाद्दृष्टोऽसि न पुनर्विद्मस्त्वां वयमञ्जसा KumāSaṁ. 6.22; तस्याकाशवद् द्रव्यत्वनित्यत्वे सिद्धे काललिङ्गाविशेषादञ्जसैकत्वेऽपि … °उपाधिभेदान्मणिवत् पाचकवद्वा नानात्वोपचारः PadārthaSaṁ. 64.3 (*but* NyāyKa. मुख्यया वृत्त्या); परं ब्रह्म … इदमीदृगियत्ताभिरपरिच्छेद्यमञ्जसा AhirbuS. 2.26; 53.22; संस्कृत्य योजयेत्तत्र बध्वा तु ध्वजमञ्जसा PāraS. 19.147; प्रत्यक्षलक्षणं प्राहुः स्पष्टं साकारमञ्जसा NyāyVi. 2.3; 3.407; न हि नित्यस्य ओंकारस्य अञ्जसैवोत्पत्तिरवकल्पते TaiUBh. 197.13 (*on* 1.4); तावदञ्जसा कृत्स्नमात्मानं न वेद BṛĀraUBh. 105.14 (*on* i. 4.7); UpadeSā. 217.12; 338.13; SvātmaPra. 27; नैयायिकमतस्यैष समासः कथितोऽञ्जसा । सांख्याभिमतभावानामिदानीमयमुच्यते ṢaḍdarSa.(Ha.) 33 (*but* comm. अञ्जसा प्राक्); चक्रिकाभञ्जनो नाम्ना चक्रिकाभञ्जनोऽञ्जसा GaṇiSāSaṁ. 0.6; ओंकारस्य हि नित्यत्वान्नाञ्जसोत्पत्तिरुच्यते TaiUBhVā. 19.7 (1); 117.1 (2); BṛĀraUBhVā. i. 3.219; i. 4.564; रूपं तावत्कमुज्झितद्वयमभूदद्वैतमेवाञ्जसा SaṁkṣeS'ā. 1.269 (i. 205.21); त्रिभिरेतैः प्रमाणैस्तु यत्परिच्छिन्नमञ्जसा ParaS. 23.21; मन्त्रार्थवादानाञ्च भूयसाममुमर्थमञ्जसा वदतामन्यथा वर्णनम् PrakaPañ. 304.14; द्वीपायनमुनिस्तूर्णं पठित्वागममञ्जसा BṛKathāK. 81.18; गण्डपाली । सुतनु कथय कस्य व्यञ्जयत्यञ्जसैव स्मरनरपतिकेलीयौवराज्याभिषेकम् VakroJī. 69.1 = KāvyaPra. 342.4 (comm. अञ्जसा शीघ्रं तत्त्वतो वा); एतेष्वञ्जसा परमार्थतो दीर्घेष्वपि NyāyKa. 134.19; LakṣmiT. 4.5; 30.19; तत्र तत्राञ्जसायुष्मन्भवता यद्विनिश्चितम् BhāgP. i. 1.9; i. 14.7; न हि कश्चित्प्रियः स्त्रीणामञ्जसा स्वाशिषात्मनाम् BhāgP. vi. 18.42; तस्मात् सत्यं तु वक्तव्यं जानता सत्यमञ्जसा PadmP. v. 34.100; शंकरः । त्वत्सुतायाः वियोगेन न शर्म लभतेऽञ्जसा S'ivaP. ii(2). 17.62 (89A.12); ii(2). 3.76 (71A.1); GaṇeP. ii. 63.30; ii. 98.52; भर्तव्यमेवेह कुटुम्बमञ्जसा केनाप्युपायेन शुभाशुभेन DevīBhāP. iii. 11.32; स्थित्वा तत्र चिरं कालं राजा भवति चाञ्जसा BhaviP. 151B.18 (i. 99.6); वक्त्यञ्जसा मुनीश्वरः GaṇRa. 1.15 (36); अथ क्षमाभृद्दक्ष क्ष्मां श्रेष्ठसेनस्तदात्मजः । प्राहुः प्रवरसेनं यं तुञ्जीनं चाञ्जसा जनाः